

Advent Dierenriem

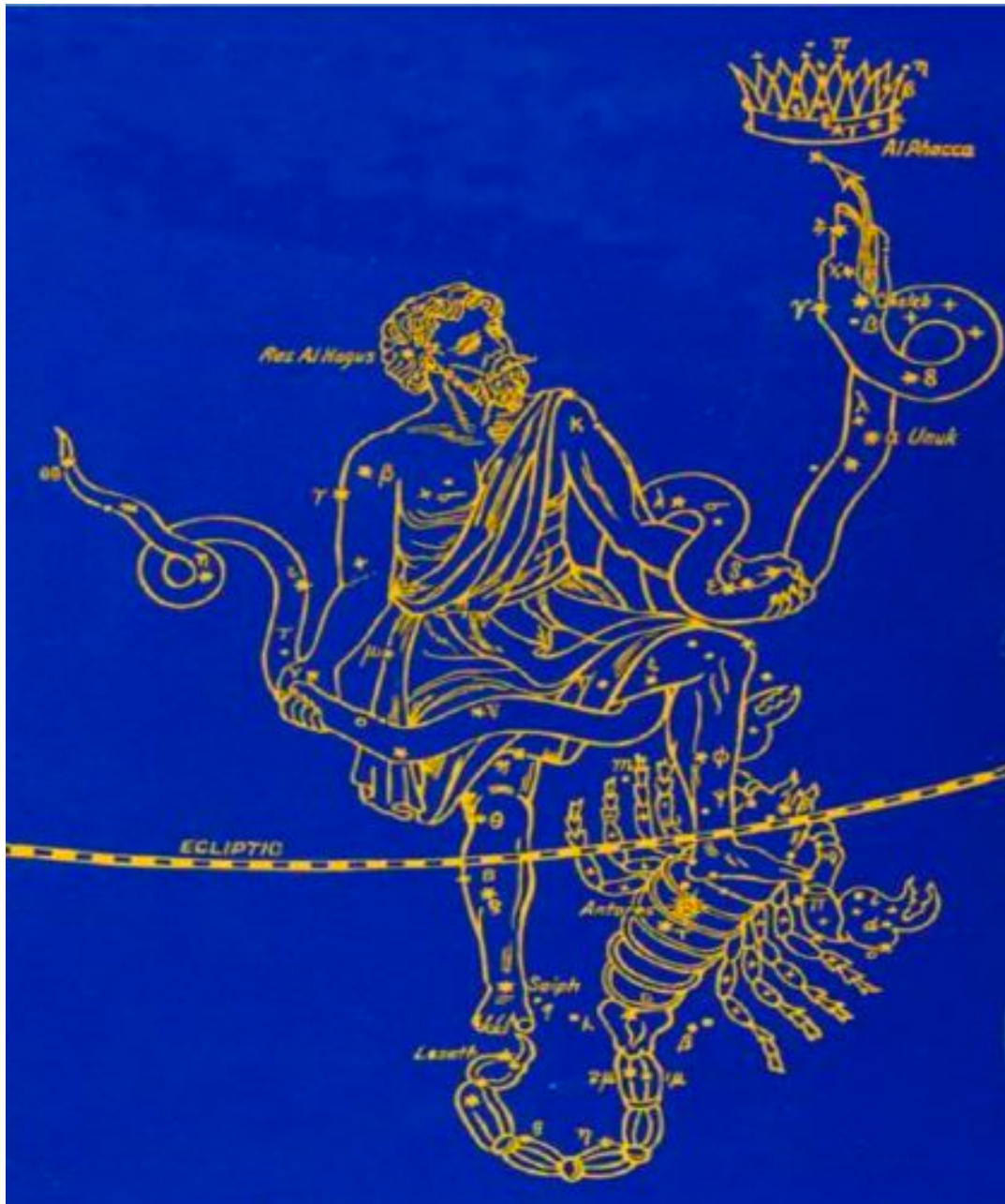
Schorpioen - Slangendrager - Kroon

De zon trekt het grootste deel van de advent, van 23 november tot 18 december, door het sterrenbeeld Schorpioen. Dit is echter niet helemaal correct. Hoewel Schorpioen zich uitstrekt langs het eclipticavlak (het pad van de zon), buigt zijn staart ver onder het eclipticavlak. Voordat de zon Sagittarius, Boogschutter binnengaat van 30 november tot 18 december, staat een ander sterrenbeeld achter de voorbijtrekkende zon. Dit is het sterrenbeeld Ophiucus, Grieks voor 'de man die worstelt met de slang'. Dit heeft in astrologische tradities tot vragen geleid over in hoeverre dit sterrenbeeld moet worden beschouwd als het 13e dierenriemarchetypen. In dit artikel zal ik enkele gedachten geven over wat ik beschouw als een triade van sterrenbeelden die de volledige Schorpioen-vertekening in onze tijd dragen. Deze triade houdt niet alleen rekening met Ophiucus als onderdeel van de Schorpioenvertekening, waardoor het een uitwerking is van de spirituele nexus van de logos van Schorpioen, maar ook met het sterrenbeeld Kroon of Corona boven de kop van de slang.

In de afbeelding hierboven staan de ster verbeeldingen uit de mythologie rond Schorpioen. Je ziet de rode lijn van het pad van de zon door de bovenste helft van Schorpioen gaan en dan door de benen van Ophiucus die Schorpioen onder zijn voeten heeft. Het eclipticavlak gaat dan verder door Boogschutter en Steenbok. Maar als we het zicht op Ophiucus verbreden, zien we dat zijn hoofd en dat van Hercules, de grote Held, zich tegenover elkaar bevinden. Worstelden met slangen of dra-

ken. Beiden waren uiteindelijk niet in staat het rijk van Pluto, het rijk van de dood, te overwinnen. De associatie tussen deze twee en de strijd van de mens om de draak/serpent/schorpioen krachten te overwinnen is een machtige verbeelding voor dit seizoen van het jaar. Toch lijkt het derde element van de kroon veelzeggend. De kop van de slang reikt omhoog naar de Kroon, Corona Borealis. Laten we deze verbeelding uit de Griekse mythologische beelden onderzoeken en nieuwe verbeeldingen toevoegen voor onze tijd sinds de Christusdaad voor de aarde en ons sterrenstelsel.

Schorpioen wordt, zoals ik al vaker heb geschreven al heel lang geassocieerd met duisternis en dood en met het koninkrijk Hades, geregeerd door Pluto de Heer van de onderwereld. Van de twaalf tekens is hij misschien wel de meest kwaadaardige. Dit komt deels door de plaats in de cyclus van het jaar, wanneer de zon de tijd van de grootste duisternis en kou ingaat op het noordelijk halfrond. (Voor het zuidelijk halfrond, waar hij hoog aan de zomerhemel volledig zichtbaar is, zou een andere beschouwing kunnen worden gedaan over Schorpioen). Er zijn vele mythen uit verschillende culturen die de schorpioen associëren met dood en duisternis. De Egyptenaren rouwden om de dood van Osiris toen de zon de Schorpioen binnenging en zagen dit als de tijd van de heerschappij van Set. De Maya's noemden Schorpioen het teken van de doodsgod. De Grieken en Romeinen hebben veel verhalen over het rijk van Pluto, over zijn macht en over degenen die zijn rijk

probeerden te overwinnen maar uiteindelijk niet in staat waren de overwinning te behalen. Willi Sucher ontwikkelt in zijn boek *Isis Sophia II* het evolutietraject dat Rudolf Steiner in zijn *Wetenschap van de geheimen der ziel* geeft, en brengt het in verband met de verschillende sterrenbeelden. Hier presenteert hij het donkere deel van de dierenriem vooral in relatie tot de evolutie van de Oude Maan en verbindt hij het sterrenbeeld Schorpioen met de tijd tijdens de Oude Maan die wordt beschreven als de opstand van Lucifer. Het is deze rebellie die de oorsprong vormt van wat tijdens de Aarde-evolutie de 'zondeval' brengt zoals beschreven in het boek Genesis: de voortijdige inmenging van Lucifer die het zelfbewustzijn in het astrale lichaam en het begeerte-element dat inherent is aan egoïsme deed ontwaken. We hebben hier de associatie van Schorpioen met de zondeval en alle gevolgen daarvan in onze afdalende evolutie naar individuele vrijheid, die scheiding van het goddelijke en de ervaring van de engel des doods vereist. Maar Rudolf Steiner verbindt Schorpioen ook met het Geestelijke Zelf, de getransformeerde gevallen astrale natuur door het werk van het Ik ben.

Ophiucus staat op Schorpioen, zoals hierboven te zien is, hij is afgebeeld met één voet op het hart van Schorpioen, te weten Antares, en de andere op de engel. In de Babylonische tijd werd dit sterrenbeeld in verband gebracht met Marduk (Michaelfiguur) en zijn verovering op de draak Tiamat. Toch is er weinig bekend over Ophiucus. Er is geen mythologisch personage met de naam Ophiucus, maar de Grieken verbonden het met Aesculapius, de grote arts, de menselijke/god van de genezing. Aesculapius was een zoon van Apollo en een sterfelijke vrouw, die werd opgevoed en onderwezen door Apollo, welke hem vervolgens overdroeg aan de wijze Centaur Chiron, die hem de geheimen van plantkunde en medicijnen leerde. Van een slang leerde Aesculapius hoe hij de dode Orion, die door een schorpioen steek was gedood, weer tot leven kon wekken, maar Pluto was woedend dat zijn dodenrijk zou worden bedreigd. Hij klaagde bij Jupiter, die vond dat de dood onvermijdelijk moest zijn voor de mens en dat er niet mee gerommeld mocht worden, daarom sloeg hij Aesculapius dood, maar plaatste hem in de sterren als gedenkteken voor het helende werk dat hij voor de mensheid had verricht. Dus, opnieuw hebben we het onvermogen van de held, de goddelijke/mens, om de macht van het rijk van de dood en zijn heerser te overwinnen.

Corona Borealis heeft ook een Griekse mythologische oorsprong. Het is de kroon van Ariadne, welke de kroon van Dionysus was, hij trouwde met haar en gaf haar deze kroon als geschenk om haar te bewijzen dat hij een god was en geen sterveling. Ariadne, de dochter van de koning van Thebe, werd verliefd op Theseus en gaf hem de kennis (een zwaard en een draadspoel) waarmee hij de verschrikkelijke Minotaurus, die in het labyrint woonde, kon overwinnen. Met het ontrollen van de draad kon Theseus door het labyrint navigeren, het monster Minotaurus met het zwaard doden en zijn weg naar buiten terugvinden. Ook in deze mythe hebben we lagen van beeldspraak die verband houden met het zich ontwikkelende denken van de Griek om het monster van het onbewuste in de wil te overwinnen. Het labyrint van verwarrende paden kon worden doorkruist en het monster verslagen. Het denkende brein kon worden ingezet om de onbewuste krachten te betreden en te beheersen. Bij het opbouwen van deze verbeelding kunnen we bedenken dat deze kroon de kroon van Dionysus was, geschonken aan Ariadne. Dionysus werd voor de Grieken geassocieerd met Osiris en met Apollo. Hij is de god die werd geboren op 25 december, die jaarlijks ritueel werd begraven en opstond uit de dood. Zijn verhaal is in de mythologie van de Grieken de voorloper van de aardse fysieke werkelijkheid van de geboorte, dood en verrijzenis van Christus.

Zoals bij alle kosmische voorstellingen en sterrenmythologieën zijn er meerdere betekenislagen. Maar als we deze triade samen nemen, Schorpioen, Ophiucus en Kroon dan kunnen we hun eenheid misschien op een drievoudige manier zien. Schorpioen, de engel van de dood; Als die van afscheiding van het goddelijke; het koninkrijk van Hades en Pluto, wordt afgebeeld met Ophiucus die op hem staat. Ophiucus is diegene die de slang met zijn handen om zijn torso vasthoudt of ermee worstelt. De slang bevindt zich in het middengebied van het lichaam van Ophiucus. De kop van de slang rijst op naar de kroon en in sommige afbeeldingen staat hij met open mond en wil de kroon

verslinden, maar wordt door Ophiucus in bedwang gehouden. Op andere afbeeldingen, zoals die hierboven, kijken de slang en Ophiucus op naar de kroon. De slang is een reeds lang bestaand beeld in de evolutie van de mensheid op het gebied van kennis en weten. We ontmoeten de slang in Eden die alle kennis aanbiedt. Mozes moest van God een beeld van een slang maken en dat op een paal zetten voor genezing. Egyptische farao's droegen slangen in hun hoofdtooi. De slang op de staf is het aloude beeld van de arts/genezer, de staf van Aesculapius. De slang wordt dus sterk geassocieerd met kennis, zelfs wijsheid, maar dan wel een aardse wijsheid in relatie tot het goddelijke.

Kunnen we in deze drie sterrenbeelden misschien een hele verbeelding zien van het volledige 'woord' van Schorpioen als het beeld van de strijd om de krachten van de dood en de afscheiding uit het goddelijke te overwinnen en de kroon van Dionysus/Ariadne terug te winnen? In mijn eigen beschouwing van deze beelden werd ik getroffen door een verband met een ander sterrenbeeld dat in de cyclus van het jaar vóór Schorpioen en Weegschaal staat. Elk jaar als men de zon volgt in een verhaal over onze menselijke evolutie van bewustzijn en onze relatie tot de kosmos, vormt de drie-eenheid van sterrenbeelden van herfst tot winter een krachtig beeld. De zon gaat na de equinox door de sterren van Maagd, Weegschaal en verder in Schorpioen gedurende de Advent tot ongeveer Zonnewende/Kerst. Ik heb al eerder geschreven over deze drie-eenheid in relatie tot Sophia, Michaël en de Draak.

Misschien kunnen we in de Schorpioen-drie-eenheid van de Advent een verband vinden met de drievoudige aard van Maagd. Laten we nu denken aan de kosmische verbeelding van Maagd/Sophia als de Koningin van de Hemel met de kroon van sterren, omstraald door de zon in haar midden waar ook het Kind geboren zal worden, en de maan, de lagere astrale natuur, onder haar voeten. In de hemel staat zij als het beeld van de goddelijke Isis/Sophia, de zuivere kosmische wijsheid, die het Geesteskind zal baren en door Michaël wordt verdedigd tegen de grote draak. Dit is een machtige kosmische verbeelding. Misschien kunnen we in de Advent, nu we afdalen in onze 'al te menselijke' natuur, een menselijke versie van Sophia overwegen, namelijk Maria, de zuivere maagdelijke ziel. Tussen de sterren gaan we verder in de cyclus van de reis van de zon, van Maagd naar de sterren van Weegschaal in de herfst, de drempel bewaakt door Michaël die de Goddelijke Wijsheid verdedigt en beschermt tegen de Schorpioen-draak daaronder.

Maar zoals de tekst van Steiner aangeeft, heeft Lucifer voor de mens Isis/Sophia gedood en meegenomen naar ons ruimtebewustzijn, het bewustzijn van externe zintuiglijke werkelijkheden. Wij leven in het aardse rijk van de gedode Isis. De zon schrijdt tijdens de Advent voorwaarts naar de sterren van Schorpioen, en roept ons op de ziel voor te bereiden, door zielenstrijd en zuivering van de lagere natuur, om een 'Maria'-ziel te worden die het geesteskind in ons kan baren. Bij Schorpioen hebben we de sterren van Ophiucus, en boven de kop van de Slang in Ophiucus bevindt zich de Kroon, Corona Borealis. Misschien kunnen we in deze drie sterrenbeelden een sterrenbeeld vinden van de aardse menselijke strijd in relatie tot het kosmische beeld van de Goddelijke Maagd/Sophia. In Schorpioen bevindt zich de gevallen astrale natuur, onder de voeten van Ophiucus de genezende god/mens (net als de maan onder de voeten van Maagd) Die met zijn handen worstelend de Slang in het midden beheerst om zo de Kroon van de ware mens te bereiken, verwant aan de goddelijke Sterrenkroon boven het hoofd van Sophia. Maar misschien is het beeld voor deze Kroon boven de worstelende Ophiucus, de worstelende mens, nu niet de Kroon van Dionysus, geschonken aan Ariadne. Wellicht is sinds de daad van Christus de nieuwe kroon de doornenkroon. Voor de Grieken kon Pluto niet worden overwonnen. De dood was hun lot. Hercules faalde. Aesculapius werd veroordeeld omdat hij de doden probeerde te wekken. Zelfs Zeus die Demeter's verzoek aanhoorde, kon Pluto niet dwingen Persephone uit Hades te bevrijden. Met de daad van Christus, in Zijn dood en verrijzenis, werd de overwinning volledig volbracht door Hij die de Doornenkroon droeg.

In Theosofie en Rozenkruizers, GA 100, beschrijft Rudolf Steiner wat de leerling werd verteld die op de christelijke weg het stadium van de Doornenkroning bereikte:

Nu moet je een gevoel ontwikkelen dat je niet alleen bestand bent tegen elke vorm van pijn die op je afkomt, maar dat je rechtop en standvastig blijft, zelfs wanneer het heiligste in je in het stof wordt geworpen. Je moet zo sterk blijven, dat iedereen tegen je kan zeggen: Dit is niets waard. Maar al vertrappen mensen je, je moet weten wat het waard is, en je moet een hele wereld kunnen weerstaan.

Nu we leven in deze tijd waarin de zon door Schorpioen/Ophiucus/Kroon gaat, kunnen we het beeld van deze Schorpioen-drie-eenheid, als een soort drie in één, vasthouden als een beeld van onze menselijke wording, waarin, zoals in het adventsbriefje van de Christengemeenschap wordt gezegd: 'Gods wording is gesluiert'. Wij kunnen de overwinning van dood en scheiding kennen door Christus in ons. Zoals de apostel Paulus schrijft: 'O dood, waar is uw engel? Waar is uw overwinning?' Schorpioen kan niet langer de engel van de dood worden, noch de Adelaar van een voorbij bewustzijn, maar kan de Duif van de Heilige Geest in ons worden.

Jonathan Hilton
14 december 2022
Astrosophy.com